

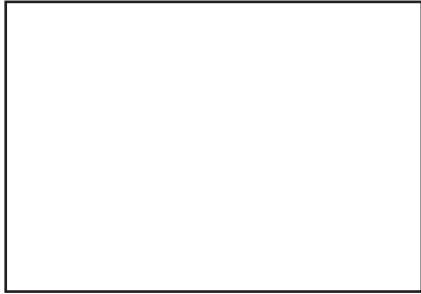

چهارک

ربابه پیروی

مجموعه گُل

چهل حدیث راستگویی

تهیه و تدوین: اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی

نویسنده: ربابه پیروی

مدیر هنری و طراح گرافیک: رضا باباجانی

صفحه آرایی: محمود بازدار

تذهیب جلد: سیده فهیمه کاظمی

ناشر: انتشارات قدس رضوی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۱

شمارگان: ۳۰۰۰

چاپ: مؤسسه فرهنگی قدس

شابک:

نشانی تهیه کننده: مشهد، حرم مطهر، صحن جامع رضوی

ضلع غربی، اداره امور فرهنگی

تلفن: ۰۵۱۱-۲۰۰۲۵۶۷

صندوق پستی: ۳۵۱-۹۱۷۳۵

حق چاپ محفوظ است.

راستگویی

- ۱ تعریف راستی
- ۲ آموختن راستی
- ۳ تقسیم سخن
- ۴ آزمونِ راستی و امانت
- ۵ بهترین دوست
- ۶ دری از بهشت
- ۷ برادرِ عدالت
- ۸ بهترین سخن
- ۹ راه نجات
- ۱۰ همراهی با خدا
- ۱۱ زیورِ سخن
- ۱۲ پاکیزگیِ عمل
- ۱۳ راستگو یا دروغگو؟
- ۱۴ اندازه‌ی مردانگی
- ۱۵ راست کرداری
- ۱۶ علامتِ ایمان
- ۱۷ پشتوانه‌ی ایمان
- ۱۸ سرآمدِ ایمان
- ۱۹ سرآمدِ دین
- ۲۰ بر آستانه‌ی نجات

مجموعه گل

ارج و احترام	۲۱
تصدیقِ الهی	۲۲
ملاکِ ایمان	۲۳
دعوتِ پیامبران	۲۴
راست‌ترین سخن	۲۵
رسیدن به مقامِ صدیقان	۲۶
خیر دنیا و آخرت	۲۷
سه خصلتِ امیدوارکننده	۲۸
خوی مؤمن	۲۹
منفعت با راستی	۳۰
بهترین شروع	۳۱
موجبات روزی و فقر	۳۲
سلاح دشمن‌شکن	۳۳
نشانه‌ی دوستی خدا	۳۴
ثمره‌ی راستگویی	۳۵
مایه‌ی آرامش	۳۶
نتیجه‌ی راستگویی	۳۷
راستگویی ناپسند	۳۸
زشت‌ترین راستگویی!	۳۹
نشانه‌ی دانشمند	۴۰

پیشگفتار

قدر "مجموعه‌ی گل" مرغ سحر داند و بس...

کلام خاندان عصمت و طهارت علیهم‌السلام چونان آفتابی است که زیستن بشر در ظل انوار آن، رنگی آسمانی می‌گیرد و طعمی الهی می‌یابد. پیامبر اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و ائمه‌ی اطهار علیهم‌السلام، روشنگران طریق سعادتند و با هدایت‌های آن بزرگواران، گام‌های موفقیت و سعادت را در زمینه‌های مختلف زندگی می‌توان برداشت.

"مجموعه‌ی گل" عنوان کلی کتب احادیث موضوعی است که به همت محققان و نویسندگان دینی گرد آمده است و در هر کدام از آن به موضوعی خاص پرداخته شده که زوایای مختلف آن از منظر دین مورد مذاقه قرار گرفته است.

در این مجموعه سعی شده است کاربردی‌ترین موضوعات و مباحثی که نیاز بیشتر جامعه است ارائه شود. همچنین تلاش شده تا احادیثی مطرح شود که از حیث سند متقن باشد.

امید است مجموعه‌ی حاضر، بهانه‌ای شود تا فعالیت‌های گسترده‌ای در نشر آموزه‌های خاندان نور ﷺ انجام گیرد و جامعه اسلامی سرشار از معارف بلند اهل بیت ﷺ گردد.

آستان قدس رضوی
معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی
اداره‌ی امور فرهنگی

مقدمه

"راستی" در زبان فارسی، مترادف واژه‌ی "صدق" در زبان عربی است و در تعریف آن گفته‌اند: «صدق، مطابقت گفتار است با ضمیر گوینده و آنچه از او خبر می‌دهد و اگر یکی از دو شرط منتفی گردد؛ صدق، کامل نیست». یعنی به یک اعتبار می‌توان گفت صدق، ناقص است و به یک اعتبار می‌توان گفت دروغ است. به طور مثال اگر کافری بدون اعتقاد قلبی بگوید: «محمد ﷺ؛ رسول خداست» به اعتبار این که نهاد این جمله با گزاره‌اش هماهنگ است، سخن درستی است و به اعتبار این که سخن گوینده با ضمیرش مخالف است، سخن دروغی است. چنان که خداوند گواهی منافقان به رسالت پیامبر ﷺ را تکذیب کرده؛ در حالی که خود، به پیامبری او گواهی داده‌است.

"راستگویی" در شریعت مقدس اسلام از جایگاه بلندی برخوردار است؛ به گونه‌ای که آن را از اصول خدشه‌ناپذیر اخلاق اجتماعی قرار داده و مسلمانان را موظف کرده است که همیشه و همه‌جا و در

برابر هر مخاطبی، سخن به راستی گویند و هیچ‌گاه زبان خویش را به گناهِ دروغ، آلوده نسازند؛ زیرا زشتیِ دروغ به اندازه‌ای است که آن را در ردیف گناهان کبیره قرار داده است.

در زیبایی و ارزشمندی راستگویی همین بس که خداوند متعال، خود، عالی‌ترین درجه‌ی آن را داراست که فرمود:

«... وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا؛ چه کسی از خدا راستگوتر است؟»

و پیامبران خویش را نیز راستگو شمرده و فرموده است:

«وَ صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ؛ همه‌ی فرستادگان، راست گفتند.»

راستگویی از اعمال نیکوی انسانی و نزد دین و خرد از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. فطرت پاک انسانی ایجاب می‌کند که آدم سالم و متعادل، دل و زبانش یکسو و هماهنگ باشد، ظاهر و باطنش یکی باشد و آنچه را باور دارد بر زبان جاری کند.

با این وصف اگر بگوییم راستی و درستی شالوده

دین و ایمان را تشکیل می‌دهد و آن که از این خصلت زیبا و حیاتی بر کنار باشد در واقع دین در او بی ریشه است، سخن گزافی نگفته‌ایم. اگر انسان راستگو بود و به این وصف شناخته شد، مورد اعتماد مردم قرار می‌گیرد و آنان، سخن او را درست می‌شمارند و می‌پذیرند، در این صورت، اگر برای شخص صادق، گرفتاری پیش بیاید، امتیاز راستگویی، سبب نجات او می‌شود و از گرفتاری و خطر به سلامت می‌گذرد.

قرآن کریم می‌فرماید:

«قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمٌ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ، لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ، ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ؛ خداوند می‌گوید: امروز روزی است که راستی راستگویان به آن‌ها سود می‌بخشد؛ برای آن‌ها باغ‌هایی در بهشت است که آب از زیر (درختان) آن جریان دارد و جاودانه و برای همیشه در آن می‌مانند. خداوند از آن‌ها خشنود و آن‌ها [نیز] از او خشنود خواهند بود و این رستگاری بزرگی است.»

صدق فتنه‌انگیز

با همه‌ی قداست و ارزشی که راستگویی دارد؛ گاهی باعث ضرر و فساد بزرگ می‌شود که از دیدگاه اسلام نادرست و ممنوع است. در پاره‌ای از موارد بر اثر راستگویی، اسراری کشف شده منشأ درگیری، فتنه‌انگیزی و حتی منجر به قتل، خونریزی و یا اختلاف بین مسلمان‌ها و خانواده‌ها می‌گردد. در این موارد، دروغ، غائله را فرو می‌نشانند و از بروز اختلاف و درگیری جلوگیری می‌کنند که این دروغ، بر راستی که فتنه ایجاد کند؛ ترجیح دارد. البته این به معنای جواز دروغ در هر شرایطی نیست بلکه در صورتی است که پیامد صدق، ضرر و فساد قابل توجهی باشد.

در این دفتر کوچک، گوهرهایی از کلمات ائمه‌ی معصومین علیهم‌السلام درباره‌ی "راستگویی" گرد آمده است. عنایت و عمل به فرامین آن بزرگواران بدون شک رمز نیکبختی و رستگاری است.

ربابه پیروی

۱ — تعریف راستی

— قَالَ عَلِيُّ عليه السلام:

— الصِّدْقُ مُطَابَقَةُ الْمَنْطِقِ لِلْوَضْعِ الْإِلَهِيِّ.

— راستی، مطابقت گفتار با قانون الهی است.

۲

— آموختن راستی

— قَالَ الْبَاقِرُ عليه السلام:

— تَعَلَّمُوا الصِّدْقَ قَبْلَ الْحَدِيثِ.

— پیش از سخن گفتن راستگویی را فرا گیرید!

الكَلَامُ ثَلَاثَةٌ: صِدْقٌ وَ كِذْبٌ وَ إِصْلَاحٌ بَيْنَ النَّاسِ
 قَالَ: قِيلَ لَهُ: جُعِلَتْ فِدَاكَ مَا الْإِصْلَاحُ بَيْنَ النَّاسِ؟
 قَالَ: تَسْمَعُ مِنَ الرَّجُلِ كَلَامًا يَبْلُغُهُ فَتُخَبِّثُ نَفْسَهُ،
 فَتَلْقَاهُ فَتَقُولُ: سَمِعْتُ مِنْ فُلَانٍ قَالَ فِيكَ مِنَ الْخَيْرِ
 كَذَا وَ كَذَا، خِلَافَ مَا سَمِعْتَ مِنْهُ؛

سخن بر سه گونه است: راست، و دروغ،
 و اصلاح میان مردم، (راوی) گوید: به آن
 حضرت عرض شد: قربانت! اصلاح میان
 مردم چیست؟ فرمود: از کسی سخنی درباره‌ی
 دیگری می‌شنوی که اگر آن سخن به او برسد،
 بد دل می‌شود؛ پس تو او را دیدار کنی و به او
 برخلاف آنچه شنیده‌ای بگویی: از فلانی شنیدم
 که درباره‌ی خوبی تو چنین و چنان می‌گفت.

آزمونِ راستی و امانت

قَالَ الصَّادِقُ عليه السلام:

لَا تَغْتَرُّوا بِصَلَاتِهِمْ وَ لَا بِصِيَامِهِمْ فَإِنَّ
الرَّجُلَ رُبَّمَا لَهَجَ بِالصَّلَاةِ وَ الصَّوْمِ حَتَّى
لَوْ تَرَكَهُ اسْتَوْحَشَ وَ لَكِنِ اخْتَبَرُوهُمْ عِنْدَ
صِدْقِ الْحَدِيثِ وَ آدَاءِ الْأَمَانَةِ.

فربین نماز و روزهی مردم را نخورید؛ زیرا آدمی گاه چنان به نماز و روزه خو می‌کند که اگر آن‌ها را ترک گوید، احساس دلتنگی می‌کند؛ بلکه آن‌ها را به راستگویی و امانت‌داری بیازمایید!

بهبترين دوست

قال عليؑ:

خَيْرُ إِخْوَانِكَ مَنْ دَعَاكَ إِلَى صِدْقِ الْمَقَالِ
بِصِدْقِ مَقَالِهِ وَ نَدَبَكَ إِلَى أَفْضَلِ الْأَعْمَالِ
بِحُسْنِ أَعْمَالِهِ.

بهبترين برادرانت (دوستانت)، کسی است که با راست‌گویی‌اش تو را به راست‌گویی دعوت کند و با اعمال نیک خود، تو را به بهترین اعمال برانگیزد.

۶

دری از بهشت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ؛ فَإِنَّهُ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ.

بر شما باد به راست‌گویی؛ که آن دری از درهای بهشت است.

برادرِ عدالت

قَالَ عَلِيُّ ؓ:

الصِّدْقُ أَخُو الْعَدْلِ.

راستی، برادر عدالت است.

بهترین سخن

— قَالَ عَلِيٌّ عليه السلام:

— الصَّدْقُ خَيْرُ الْقَوْلِ.

— راست‌گویی، بهترین سخن است.

۹ راه نجات

قَالَ عَلِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ:

الصِّدْقُ يُنْجِيكَ وَ إِنِ خِفْتَهُ، الْكِذْبُ
يُرْدِيكَ وَ إِنِ أَمَنْتَهُ.

راست‌گویی، تو را نجات می‌دهد؛ هر چند از آن بیمناک باشی و دروغ، تو را نابود می‌کند؛ گرچه از آن خطری برای خود حس نکنی.

۱۰

همراهی با خدا

قَالَ الْبَاقِرُ عليه السلام:

أَلَا فَاصِدُّوْا فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ مَنْ صَدَقَ.

هان! راستگو باشید؛ زیرا خداوند با کسی است که راستگو باشد.

۱۱ زیورِ سخن

— قَالَ الصَّادِقُ (ع):

— زَيْنَةُ الْحَدِيثِ الصِّدْقُ.

— زیورِ سخن، راست‌گویی است.

پاکیزگیِ عمل

— قَالَ الصَّادِقُ علیه السلام:

— مَنْ صَدَقَ لِسَانَهُ زَكَا عَمَلُهُ.

— هر کس زبانش راست باشد؛ کردارش [از ریا] پاکیزه است.

راستگو یا دروغگو؟

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ تَصَدِيقًا لِلنَّاسِ أَصْدَقُهُمْ حَدِيثًا،
وَإِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ تَكْذِيبًا أَكْذَبُهُمْ حَدِيثًا.

کسی بیش از همه، مردم را راستگو می‌داند که خودش با آنان راستگوتر باشد و کسی بیش از همه، مردم را دروغگو می‌داند که خودش بیش از همه، به آنان دروغ بگوید.

اندازه‌ی مردانگی

— قَالَ عَلِيٌّ عليه السلام:

— قَدْرُ الرَّجُلِ عَلَى قَدْرِ هِمَّتِهِ وَ صِدْقِهِ عَلَى
قَدْرِ مُرُوتِهِ.

— ارزش مرد به اندازه‌ی همت اوست، و راستگویی
او به اندازه‌ی جوانمردی‌اش.

۱۵ راست کرداری

— قَالَ الْبَاقِرُ :

— تَزَيَّنَ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ بِالصَّدَقِ فِي الْأَعْمَالِ.

— با راست کرداری، خود را برای خداوند عزوجل
بیارای!

علامتِ ایمان

— قَالَ عَلِيُّ عليه السلام:

— الْإِيمَانُ أَنْ تُؤَثِّرَ الصِّدْقَ حَيْثُ يَضُرُّكَ،
عَلَى الْكَذِبِ حَيْثُ يَنْفَعُكَ.

— ایمان آن است که راستگویی را، اگر چه به زیانت باشد؛ بر دروغ، گرچه به سودت باشد، ترجیح دهی.

۱۷ پشتهوانه‌ی ایمان

قَالَ عَلِيٌّ ع:

الصُّدُقُ عِمَادُ الْإِسْلَامِ وَدِعَامَةُ الْإِيمَانِ.

راستی، ستون اسلام و پشتهوانه‌ی ایمان است.

سَرَامِدِ اِيْمَانِ

— قَالَ عَلِيٌّ عليه السلام:

— الصَّدْقُ رَأْسُ الْاِيْمَانِ وَ زَيْنُ الْاِنْسَانِ.

— راستی، سرآمد ایمان و زیور انسان است.

سرامدِ دین

قَالَ عَلِيٌّ عليه السلام:

الصَّدَقُ رَأْسُ الدِّينِ.

راستی، سرآمد دین است.

۲۰

بر آستانه‌ی نجات

قالَ عَلِيُّ عليه السلام:

الصَّادِقُ عَلَيَّ شَفَا مَنْجَاةٍ وَ كَرَامَةٍ وَ الْكَاذِبُ
عَلَيَّ شَرَفٍ مَهْوَاةٍ وَ مَهَانَةٍ.

راستگو در راه نجات و بزرگواری است، اما
دروغگو بر لب پرتگاه هلاک و خواری است.

ارج و احترام

قَالَ عَلِيُّ عليه السلام:

إِنَّ الصَّادِقَ لَمُكْرَمٌ جَلِيلٌ، وَ إِنَّ الكَاذِبَ
لَمُهَانٌ ذَلِيلٌ.

راستگو؛ محترم و ارجمند است و دروغگو؛
بی حرمت و خوار.

تصدیقِ الهی

قَالَ الصَّادِقُ عليه السلام:

إِنَّ الصَّادِقَ أَوَّلُ مَنْ يُصَدِّقُهُ اللهُ عَزَّوَجَلَّ يَعْلَمُ
أَنَّهُ صَادِقٌ وَتُصَدِّقُهُ نَفْسُهُ تَعْلَمُ أَنَّهُ صَادِقٌ.

راستگو را نخستین کسی که تصدیق می‌کند، خداوند عزوجل است که می‌داند او راستگوست و نیز نفس خودش تصدیقش می‌کند، که می‌داند راستگوست.

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— لَا تَنْظُرُوا إِلَى كَثْرَةِ صَلَاتِهِمْ وَ صَوْمِهِمْ وَ
كَثْرَةِ الْحَجِّ وَ الْمَعْرُوفِ وَ طَنَطَنَتِهِمْ بِاللَّيْلِ،
وَ لَكِنْ أَنْظُرُوا إِلَى صِدْقِ الْحَدِيثِ وَ أَدَاءِ
الْأَمَانَةِ.

— به زیادی نماز و روزه و حج و احسان و ورد و
ذکر شبانهی مردم منگرید؛ بلکه به راستگویی و
امانت داری آنها توجه کنید!

دعوتِ پیامبران

قَالَ الصَّادِقُ عليه السلام:

إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ لَمْ يَبْعَثْ نَبِيًّا إِلَّا بِصِدْقِ
الْحَدِيثِ وَادَاءِ الْأَمَانَةِ إِلَى الْبَرِّ وَالْفَاجِرِ.

خداوند عزوجل هیچ پیامبری را نفرستاد؛ مگر
با [دعوت به] راستگویی و برگرداندن امانت به
نیکوکار و بدکردار.

— قَالَ عَلِيُّ عليه السلام - لَمَّا سُئِلَ عَنْ أَصْدَقِ الْأَقْوَالِ :-

— شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ.

— امام علی عليه السلام - در پاسخ به این سوال که:

راست‌ترین سخن چیست؟ - فرمود: شهادت دادن

به این که معبودی جز خدا نیست.

رسیدن به مقام صدیقان

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

عَلَيْكُمْ بِالصَّدْقِ؛ فَإِنَّ الصَّدْقَ يَهْدِي إِلَى
الْبِرِّ، وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ، وَ مَا
يَزَالُ الرَّجُلُ يَصْدُقُ وَ يَتَحَرَّى الصَّدْقَ حَتَّى
يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صَدِيقًا.

بر شما باد به راستی؛ زیرا که راستی به نیکی
رهنمون می‌شود و نیکی به بهشت. آدمی چندان
راست می‌گوید و راستی می‌جوید، تا آن که نزد
خداوند از صدیقان قلمداد شود.

۲۷ خیر دنیا و آخرت

قَالَ عَلِيُّ ؑ:

أَرْبَعٌ مَنْ أُعْطِيَهُنَّ فَقَدْ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ صِدْقُ حَدِيثٍ وَ أَدَاءُ أَمَانَةٍ وَ عِفَّةٌ
بَطْنٍ وَ حُسْنُ خُلُقٍ.

چهار چیز است که به هر کس داده شود، خیر
دنیا و آخرت به او داده شده است؛ راستگویی،
ادای امانت، حلال خوری و خوش اخلاقی.

سه خصلتِ امیدوارکننده

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— إِذَا رَأَيْتَ مِنْ أَخِيكَ ثَلَاثَ خِصَالٍ فَارْجُهُ:
الْحَيَاءُ وَالْأَمَانَةُ وَالصِّدْقُ.

— هرگاه در برادر (دینی) خود سه صفت را دیدی،
به او امیدوار باش؛ حیا، امانت‌داری و راستگویی.

— نهج الفصاحه، ص ۱۹۳، ح ۲۰۵

خوی مؤمن

قَالَ عَلِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ:

الْمُؤْمِنُ صَدُوقُ اللِّسَانِ بَدُولُ الإِحْسَانِ.

مؤمن بسیار راستگو و بسیار نیکوکار است.

۳۰

منفعت با راستی

— قَالَ عَلِيُّ ؓ:

— يَبْلُغُ الصَّادِقَ بِصِدْقِهِ مَا يَبْلُغُهُ الْكَاذِبُ
بِأَحْتِيَالِهِ.

— راستگو، با راستگویی خود به همان می‌رسد که
دروغگو با حيله‌گری خود.

بهترین شروع

قَالَ السَّجَّادُ عليه السلام:

خَيْرُ مَفَاتِيحِ الْأُمُورِ الصَّدْقُ وَ خَيْرُ خَوَاتِيمِهَا
الْوَفَاءُ.

بهترین شروع کارها صداقت و راستگویی و
بهترین خاتمه‌ی آن‌ها، به اتمام رساندن آن‌هاست.

موجبات روزی و فقر

قَالَ الْكَاطِمُ رضی اللہ عنہ:

أَدَاءُ الْأَمَانَةِ وَالصَّدْقُ يَجْلِبَانِ الرَّزْقَ، وَ
الْخِيَانَةُ وَالْكَذِبُ يَجْلِبَانِ الْفَقْرَ وَالنَّفَاقَ.

ادای امانت و راستگویی روزی را زیاد می‌کند و
خیانت و دروغگویی باعث فقر و نفاق می‌شود.

۳۳ سلاح دشمن شکن

— قَالَ عَلِيٌّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ:

— مَا السَّيْفُ الصَّارِمُ فِي كَفِّ الشُّجَاعِ بِاعَزَّ لَهُ
مِنَ الصَّدَقِ.

— راستگویی برای انسان دلیر از شمشیر برنده بهتر
است.

۳۴

نشانه‌ی دوستی خدا

— قَالَ عَلِيٌّ عليه السلام:

— إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا أَهَمَّهُ الصِّدْقَ.

— هرگاه خداوند بنده‌ای را دوست بدارد،
راستگویی را به او الهام می‌کند.

۳۵
ثمره‌ی راستگویی

— قَالَ عَلِيُّ ؓ:

— يَكْتَسِبُ الصَّادِقُ بِصِدْقِهِ ثَلَاثًا: حُسْنَ الثِّقَةِ
بِهِ، وَ الْمَحَبَّةَ لَهُ، وَ الْمَهَابَةَ عَنْهُ.

— راستگو با راستگویی خود، سه چیز را به دست
می‌آورد: اعتماد، محبت و شُکوه (در دل‌ها).

۳۶

مايهی آرامش

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— الصِّدْقُ طُمَأْنِينَةٌ وَ الكَذِبُ رِيْبَةٌ.

— راستگویی مايهی آرامش و دروغگویی مايهی تشویش است.

نتیجه‌ی راستگویی ۳۷

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ فَإِنَّهُ مَعَ الْبِرِّ وَهُمَا فِي
الْجَنَّةِ وَإِيَّاكُمْ وَالكُذْبَ فَإِنَّهُ مَعَ الْفُجُورِ
وَهُمَا فِي النَّارِ.

راستی پیشه کنید که راستی قرین نیکی است
و هر دو در بهشت‌اند و از دروغ بپرهیزید که
دروغ با بدکاری است و هر دو در جهنم‌اند.

راستگویی ناپسند

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— ثَلَاثٌ يَفْبَحُ فِيهِنَّ الصَّدَقُ: النَّمِيمَةُ، وَ
إِخْبَارُكَ الرَّجُلَ عَنْ أَهْلِهِ بِمَا يَكْرَهُهُ، وَ
تَكْذِيبُكَ الرَّجُلَ عَنِ الْخَبَرِ قَالَ.

— در سه چیز راستگویی زشت است: سخن چینی،
خبر ناخوشایند دادن به مردی درباره‌ی زن و
فرزندش و تکذیب کردن خبر کسی.

زشت‌ترین راستگویی!

قَالَ عَلِيٌّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ:

أَقْبَحُ الصِّدْقِ ثَنَاءُ الرَّجُلِ عَلَى نَفْسِهِ.

زشت‌ترین راستگویی، تعریف انسان از خودش است.

۴۰

نشانه‌ی دانشمند

قَالَ الصَّادِقُ ع:

يَا عَلِيُّ وَلِلْعَالَمِ ثَلَاثُ عِلْمَاتٍ: صِدْقُ الْكَلِمِ
وَاجْتِنَابُ الْحَرَامِ وَأَنْ يَتَوَاضَعَ لِلنَّاسِ كُلِّهِمْ.

یا علی دانشمند سه نشانه دارد: راست‌گویی،
حرام‌گریزی و فروتنی در برابر همه مردم.

مجموعه گل

- مؤمن
  - صبر
  - گناه
  - صله‌ی رحم
  - توبه
  - راستگویی
  - سخاوت و انفاق
  - خوف و رجاء
  - ذکر
  - اخلاص
  - توکل
  - دروغ
  - فرزندان
  - نماز
  - حیا
  - ازدواج
  - ادب
  - انتظار فرج
  - غدیر
  - معاشرت
  - حُسن ظن
  - سوء ظن
  - لقمه
  - همنشین
  - جلوه‌ی جلال
  - جلوه‌ی جمال
  - راه و همراه
  - برکت
  - همسایه
  - بلا
  - سکوت و کلام
  - نماز شب
  - حب اهل بیت علیهم السلام
  - معیارها
  - نشاط و غم
  - حُسن خُلق
  - دو گوهر
  - تهذیب
  - ساده‌زیستی
  - کلام وحی
-

